

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/20/2020
Identifikačné číslo spisu:	3116011890
Dátum vydania rozhodnutia:	07.04.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3116011890.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martina Piovarsyho v trestnej veci obvineného M. G. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7. apríla 2020 v Bratislave, o dovolaní obvineného M. G. proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 12. januára 2017, sp. zn. 2T/150/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného M. G. sa odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 12. januára 2017, sp. zn. 2T/150/2016, podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Trenčín a obvineným M. G., nar. XX. O. XXXX, podľa ktorej obvinený M. G. uznal vinu zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 30. júla 2016 v čase okolo 16.20 hod. v obchodnom dome Tesco Dubnica nad Váhom pri vychádzaní z obchodného domu v medzipriestore medzi dvomi samootváračimi dverami spoločne s obvineným O. N. uchopili spoločne za ruky a ramená poškodeného Š. C., nar. XX. W. XXXX, trvale bytom W. D. S., H. č. XXX/XX, ktorý vychádzal z obchodného domu, silne ním triasli a obvinený M. G. mu z vrecka košele násilím odcudzil finančnú hotovosť v presne nezistenej výške, približne 100,-eur, pričom mu toto vrecko natrhol, následne poškodeného odsotili a z miesta činu ušli smerom von z obchodného domu.

Za to mu bol podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, § 47 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 8 Trestného zákona trest odňatia slobody v

trvaní 25 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému rozsudku Okresného súdu Trenčín podal obvinený M. G. dovolanie vlastným písomným podaním z 10. júna 2019, následne aj prostredníctvom ustanovenej obhajkyne Mgr. Andrey Trokanovej, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Vo vlastnom písomne podanom dovolaní obvinený M. G. uviedol, že dôvodom jeho dovolania je porušenie práv na obhajobu zásadným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Ďalej uviedol, že rozsudok napáda v plnom rozsahu, tak vo výroku o vine, ako aj vo výroku o treste.

V dovolaní podanom prostredníctvom obhajkyne obvinený uviedol, že nakoľko nemal finančné prostriedky na obhajobu, nemohol si zvoliť obhajcu podľa svojho rozhodnutia, obhajkyňa JUDr. Danica Okrucká mu bola ustanovená. Podľa jeho názoru obhajkyňa vykonávala jeho obhajobu len formálne a nedostatočne hájila jeho práva a záujmy, pretože nenavrhovala žiadne dôkazy v jeho prospech, neuvádzala žiadne poľahčujúce okolnosti ani nenamietala právnu kvalifikáciu skutku. Obvinený pritom vo svojej výpovedi opisoval priebeh skutku odlišne od poškodeného, od začiatku popieral použitie násillia proti poškodenému, trasenie ním, sácanie, ako aj roztrhnutie vrečka košele. Obvinený taktiež uvádzal, že odcudzené peniaze boli v hodnote cca 10,- eur, nie 100,- eur, ako tvrdil poškodený. Obhajkyňa obvineného nenavrhovala ani dokazovanie formou konfrontácie medzi obvineným a poškodeným, aby boli odstránené rozpory v ich výpovediach. Samotný priebeh skutku mohol mať podľa obvineného vplyv aj na právnu kvalifikáciu, pretože skutok tak ako ho vo svojej výpovedi opísal a ku ktorému sa priznal, mal byť kvalifikovaný ako trestný čin krádeže podľa § 212 Trestného zákona.

Obvinený je toho názoru, že v predmetnej veci orgány činné v trestnom konaní nepostupovali podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ale zamerali sa len na získanie dôkazov v jeho neprospech, pričom nevykonali žiadne dokazovanie na odstránenie rozporov a pochybností a rovnako tak aj jeho obhajkyňa bola v tomto smere nečinná. Obhajkyňa mu neposkytla potrebné právne rady a dostatočne mu nevysvetlila jeho právnu situáciu a možnosti obhajoby, predovšetkým ho neupozornila na možnosť použitia ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona pri ukladaní trestu, ani na skutočnosť, že právna kvalifikácia skutku je v tejto súvislosti podstatná.

Obhajkyňa ho vôbec nenavštívila a pred samotným konaním o dohode o vine a treste na prokuratúre mu nevysvetlila jeho situáciu a neposkytla mu právne rady, preto bol zaskočený, keď dostal na výber 25 rokov odňatia slobody alebo doživotie. Počas tohto konania obhajkyňa neuviedla nič na jeho obhajobu, nenamietala právnu kvalifikáciu ani použitie zásady trikrát a dosť, hoci ju o to obvinený žiadal. Navyše, prokurátor na neho vyvíjal nátlak tým, že mu hovoril, že ak nebude súhlasiť s dohodou vo výške 25 rokov, na pojednávaní bude určite odsúdený na doživotie, takže z obavy pred doživotným trestom odňatia slobody nakoniec súhlasil s dohodou o vine a treste. S odstupom času je však presvedčený o tom, že sa mal obhajovať pred súdom a trvať na tom, že skutok sa stal tak, ako o ňom vypovedal.

Použitie zásady trikrát a dosť podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona považuje obvinený za nespravodlivé a uloženie trestu je podľa jeho názoru vysoko nad rámec trestnej sadzby stanovenej v osobitnej časti Trestného zákona, keďže predchádzajúce trestné činy, ktoré sa brali do úvahy, spáchal v čase, keď takéto ustanovenie v Trestnom zákone neexistovalo. Navyše, za predchádzajúce trestné činy bol právoplatne odsúdený a uložené tresty riadne vykonal, avšak de facto za ne bol odsúdený a potrestaný druhýkrát. Takýto spôsob ukladania trestu považuje za protiústavný a v rozpore so zásadou ne bis in

idem.

Obvinený taktiež poukázal na to, že je plne invalidný, jeho zdravotný stav sa vo výkone trestu značne zhoršil, je takmer nevidiaci a lekári mu nedávajú nádej na zlepšenie zraku. Vo výkone trestu by tak bol do značnej miery odkázaný na pomoc spoluväzňov, čo podmienky jeho trestu neprimerane zhoršuje. Nevie, či mu vek a zdravotný stav umožnia dožiť sa konca tak vysokého trestu a prepustenia na slobodu. Obvinený je toho názoru, že ide o okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by mal súd pri ukladaní trestu brať do úvahy.

S poukazom na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd rozhodol, že bol porušený zákon v jeho neprospech, zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie a vrátil vec Okresnému súdu Trenčín, aby ju znova prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 11. februára 2020 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátorka“), ktorá vo svojom vyjadrení uviedla, že obvinenému M. G. bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Trenčín z 31. júla 2016, ČVS: ORP-671/1-VYS-TN-2016, podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. Nakoľko bol 13-krát súdne trestaný, prevažne za násilnú trestnú činnosť, hrozilo mu pri aplikácii § 47 ods. 2 Trestného zákona uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, na základe čoho mu bola opatrením Okresného súdu Trenčín z 31. júla 2016, sp. zn. 3Tp/20/2016, z dôvodu podľa § 37 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ustanovená obhajkyňa JUDr. Danica Okrucká.

Z uvedeného je podľa prokurátorky zrejmé, že odsúdený mal obhajcu už od momentu vznesenia obvinenia. V priebehu prípravného konania sa k spáchaniu skutku priznal, uznal svoju vinu a z tohto dôvodu bolo pristúpené ku konaniu o dohode o vine a treste, ktoré sa uskutočnilo 20. decembra 2016. Obvinený bol v priebehu konania o dohode o vine a treste oboznámený s trestnou sadzbou, ktorú zákon dovoľuje uložiť pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a rovnako tak mu bola vysvetlená aj aplikácia ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona. Za prítomnosti obhajkyne súhlasil s trestom navrhovaným v rámci konania o dohode o vine a treste, čo verifikoval svojím podpisom. Na základe toho sa 12. januára 2017 uskutočnilo na Okresnom súde Trenčín verejné zasadnutie, na ktorom bola podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválená dohoda o vine a treste uzatvorená medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Trenčín a obvineným M. G. za prítomnosti obhajkyne JUDr. Danice Okruckej.

Prokurátorka má za to, že v predmetnej veci bol vedený zákonný a spravodlivý proces zohľadňujúci a rešpektujúci všetky práva obvineného, ktoré mu zákon v súvislosti s výkonom jeho obhajoby priznáva.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 2. apríla 2020.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), s uvedením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Súčasne však zistil, že podané

dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) môže dovolanie podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku] - porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12, roč. 2017.

Znamená to, že aj keď v § 334 ods. 4 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému prislúcha právo na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku. Z toho vyplýva, že oprávnenou osobou na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti, a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (na rozdiel od obvineného a generálneho prokurátora, ktorí sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa).

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd uzatvára, že proti rozsudku Okresného súdu Trenčín z 12. januára 2017, sp. zn. 2T/150/2016, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Trenčín a obvineným M. G., môže ako oprávnená osoba podať dovolanie len minister spravodlivosti Slovenskej republiky, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Keďže v posudzovanom prípade bolo dovolanie podané neoprávnenou osobou (obvineným), dovolací súd ho na neverejnom zasadnutí, bez meritórneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.